Käesolev tekst on üksnes dokumenteerimisvahend ning sel ei ole mingit õiguslikku mõju. Liidu institutsioonid ei vastuta selle teksti sisu eest. Asjakohaste õigusaktide autentsed versioonid, sealhulgas nende preambulid, on avaldatud Euroopa Liidu Teatajas ning on kättesaadavad EUR-Lexi veebisaidil. Need ametlikud tekstid on vahetult kättesaadavad käesolevasse dokumenti lisatud linkide kaudu

►B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 539/2001,

15. märts 2001,

milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud

(EÜT L 81, 21.3.2001, lk 1)

Muudetud:

		Euroopa Liidu Teataja		
		nr	lehekülg	kuupäev
►M1	Nõukogu määrus (EÜ) nr 2414/2001, 7. detsember 2001	L 327	1	12.12.2001
►M2	Nõukogu määrus (EÜ) nr 453/2003, 6. märts 2003	L 69	10	13.3.2003
►M3	Nõukogu määrus (EÜ) nr 851/2005, 2. juuni 2005	L 141	3	4.6.2005
►M4	Nõukogu määrus (EÜ) nr 1791/2006, 20. november 2006	L 363	1	20.12.2006
►M5	Nõukogu määrus (EÜ) nr. 1932/2006, 21. detsember 2006	L 405	23	30.12.2006
►M6	Nõukogu määrus (EÜ) nr 1244/2009, 30. november 2009	L 336	1	18.12.2009
►M7	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1091/2010, 24. november 2010	L 329	1	14.12.2010
►M8	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1211/2010, 15. detsember 2010	L 339	6	22.12.2010
►M9	Nõukogu määrus (EL) nr 517/2013, 13. mai 2013	L 158	1	10.6.2013
►M10	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 610/2013, 26. juuni 2013	L 182	1	29.6.2013
►M11	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 1289/2013, 11. detsember 2013	L 347	74	20.12.2013
►M12	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 259/2014, 3. aprill 2014	L 105	9	8.4.2014
►M13	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) nr 509/2014, 15. mai 2014	L 149	67	20.5.2014
►M14	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/371, 1. märts 2017	L 61	1	8.3.2017
►M15	Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrus (EL) 2017/372, 1. märts 2017	L 61	7	8.3.2017

Muudetud:

►**A1**	Akt Tšehhi Vabariigi, Eesti Vabariigi, Küprose Vabariigi, Läti Vabariigi, Leedu Vabariigi, Ungari Vabariigi, Malta Vabariigi, Poola Vabariigi, Sloveenia Vabariigi ja Slovaki Vabariigi ühinemistingimuste ja Euroopa Liidu aluslepingutesse tehtavate muudatuste kohta	L 236	33	23.9.2003

Parandatud:

►**C1** Parandus, ELT L 29, 3.2.2007, lk 10 (1932/2006)

▼B

NÕUKOGU MÄÄRUS (EÜ) nr 539/2001,

15. märts 2001,

milles loetletakse kolmandad riigid, kelle kodanikel peab välispiiride ületamisel olema viisa, ja need kolmandad riigid, kelle kodanikud on sellest nõudest vabastatud

▼M13

Artikkel -1

Käesoleva määruse eesmärk on määrata kindlaks kolmandad riigid, kelle kodanikelt nõutakse viisat või kelle kodanikud on viisanõudest vabastatud, hinnates igal üksikjuhtumil eraldi mitmesuguseid kriteeriume, mis on seotud muu hulgas ebaseadusliku sisserändega, avaliku korra ja julgeolekuga, majandusliku kasuga, eelkõige turismi ja väliskaubanduse aspektist, ning liidu välissuhetega asjaomaste kolmandate riikidega, arvestades eelkõige inimõigusi ja põhivabadusi, samuti piirkondlikku ühtekuuluvust ja vastastikkuse põhimõtet.

▼B

Artikkel 1

1. I lisas esitatud nimekirjas olevate kolmandate riikide kodanikelt nõutakse liikmesriigi välispiiri ületamisel viisat.

▼M5
▼C1

Ilma et see piiraks 20. aprillil 1959 Strasbourgis alla kirjutatud pagulaste viisanõude kaotamise Euroopa lepingust tulenevaid kohustusi, nõutakse pagulaseks tunnistatud isikutelt ja kodakondsuseta isikutelt liikmesriigi välispiiri ületamisel viisat, kui kolmas riik, kus on nende elukoht ja kes väljastas neile reisidokumendi, on loetletud käesoleva määruse I lisa nimekirjas.

▼B

2. ►M10 II lisas olevas loendis nimetatud kolmandate riikide kodanikud vabastatakse lõikes 1 esitatud kohustusest viibimise puhul, mis ei ületa 90 päeva mis tahes 180-päevase ajavahemiku jooksul. ◄

▼M5
▼C1

Lisaks vabastatakse viisanõudest järgmised isikud:

— käesoleva määruse I lisas loetletud kolmandate riikide kodanikud, kellele on liikmesriigid väljastanud kohaliku piiriliiklusloa vastavalt Euroopa Parlamendi ja nõukogu 20. detsembri 2006. aasta määrusele (EÜ) nr 1931/2006 (millega kehtestatakse liikmesriikide välistel maismaapiiridel toimuva kohaliku piiriliikluse eeskirjad ning muudetakse Schengeni konventsiooni) ([1]), juhul kui nad kasutavad oma õigusi kohaliku piiriliikluse korra alusel,

([1]) ELT L 405, 30.12.2006, lk 1.

▼C1

— kooliõpilased, kellel on I lisas loetletud kolmanda riigi kodakondsus ja kelle elukoht on liikmesriigis, kus kohaldatakse nõukogu 30. novembri 1994. aasta otsust 94/795/JSK (Euroopa Liidu lepingu artikli K.3 lõike 2 alusel vastuvõetud ühismeetmete kohta reisimisvõimaluste loomiseks kolmandate riikide kooliõpilastele, kes elavad ühes liikmesriigis) ([1]), ning kes reisivad kooliekskursiooni raames sellise õpilasrühma koosseisus, mida saadab kõnealuse kooli õpetaja,

— pagulaseks tunnistatud isikud ning kodakondsuseta isikud ja teised ilma ühegi riigi kodakondsuseta isikud, kelle elukoht on liikmesriigis ja kellele on nimetatud liikmesriik väljastanud reisidokumendi.

▼B

3. Varem I ja II lisa nimekirja kuulunud riikide osaks olnud uute kolmandate riikide kodanike suhtes kehtivad vastavalt lõigetes 1 ja 2 toodud nõuded, kuni nõukogu asutamislepingu asjakohases sättes kehtestatud korras ei otsusta teisiti.

▼M11

4. Kui II lisas loetletud kolmas riik kohaldab vähemalt ühe liikmesriigi kodanike suhtes viisanõuet, kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) 30 päeva jooksul pärast seda, kui kolmas riik on viisanõude rakendanud, või juhul kui 9. jaanuari 2014. kehtiv viisanõue säilitatakse 30 päeva jooksul alates nimetatud kuupäevast, teatab asjaomane liikmesriik sellest kirjalikult Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile.

See teade:

i) täpsustab viisanõude rakendamise kuupäeva ning asjaomaste reisidokumentide ja viisade liigid;

ii) sisaldab üksikasjalikku selgitust selle kohta, milliseid esialgseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud vastava kolmanda riigiga viisavabaduse tagamiseks, ning kogu asjakohast teavet.

Komisjon avaldab kõnealust teadet käsitleva teabe viivitamata *Euroopa Liidu Teatajas*, sealhulgas teabe viisanõude rakendamise kuupäeva ning asjaomaste reisidokumentide ja viisade liigi kohta.

Kui kolmas riik otsustab viisanõude kaotada enne käesoleva punkti esimeses lõigus nimetatud tähtaja möödumist, siis teadet ei saadeta või see võetakse tagasi ning asjakohast teavet ei avalikustata;

b) komisjon astub vahetult pärast punkti a kolmandas lõigus osutatud avaldamiskuupäeva ja asjaomase liikmesriigiga konsulteerides koos asjaomase kolmanda riigi asutustega eelkõige poliitika, majanduse

([1]) EÜT L 327, 19.12.1994, lk 1.

▼**M11**

ja kaubanduse valdkonnas samme viisavaba liikumise taastamiseks või kehtestamiseks ning teavitab nendest viivitamata Euroopa Parlamenti ja nõukogu;

c) kui asjaomane kolmas riik ei ole 90 päeva jooksul arvates punkti a kolmandas lõigus osutatud avaldamiskuupäevast ning hoolimata kõigist vastavalt punktile b astutud sammudest viisanõuet kaotanud, võib asjaomane liikmesriik paluda komisjonil peatada kõnealuse kolmanda riigi kodanike teatavate kategooriate viisanõudest vabastamine. Kui liikmesriik esitab sellise taotluse, teavitab ta sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu;

d) komisjon võtab punkti e, f või h kohaseid edasisi samme kaaludes arvesse asjaomase liikmesriigi poolt asjaomase kolmanda riigiga viisavaba liikumise taastamiseks võetud meetmete tulemusi, vastavalt punktile b astutud samme ning tagajärgi, mida viisanõudest vabastamise peatamine tooks kaasa liidu ja selle liikmesriikide suhetele kõnealuse kolmanda riigiga;

e) kui asjaomane kolmas riik ei ole viisanõuet kaotanud, toimib komisjon hiljemalt kuus kuud arvates punkti a kolmandas lõigus osutatud avaldamiskuupäevast ning seejärel vähemalt iga kuue kuu tagant ajavahemiku jooksul, mille kogukestus ei tohi ületada punktis f osutatud delegeeritud õigusakti jõustumise või sellele vastuväite esitamise kuupäeva, järgmiselt:

i) võtab asjaomase liikmesriigi palvel või omal algatusel vastu rakendusakti, millega peatatakse ajutiselt kuni kuueks kuuks asjaomase kolmanda riigi kodanike teatavate kategooriate suhtes viisanõude vabastus. Rakendusaktis määratakse kindlaks viisanõudest vabastuse peatamise alguskuupäev, mis saabub 90 päeva jooksul rakendusakti jõustumisest, võttes arvesse liikmesriikide konsulaatide käsutuses olevaid ressursse. Järgnevate rakendusaktide vastuvõtmisel võib komisjon pikendada peatamise kestust kuni kuue kuu pikkuste täiendavate ajavahemike võrra ja võib muuta asjaomase kolmanda riigi kodanike kategooriaid, kelle suhtes viisanõudest vabastus on peatatud.

Nimetatud rakendusaktid võetakse vastu kooskõlas artikli 4a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, nõutakse kõigilt rakendusaktis osutatud kolmanda riigi kodanike kategooriatelt viisanõudest vabastuse peatamise kestuse ajal liikmesriikide välispiiride ületamisel viisa olemasolu; või

ii) esitab artikli 4a lõikes 1 osutatud komiteele aruande, milles ta hindab olukorda ja toob välja põhjendused, miks ta otsustas viisanõudest vabastust mitte peatada, ning teavitab sellest Euroopa Parlamenti ja nõukogu.

▼**M11**

Nimetatud aruandes tuleb võtta arvesse kõiki asjakohaseid tegureid, nagu need, millele on osutatud punktis d. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad pidada neile aruannetele tuginedes poliitilise mõttevahetuse;

f) kui asjaomane kolmas riik ei ole 24 kuu jooksul arvates punkti a kolmandas lõigus osutatud avaldamiskuupäevast viisanõuet kaotanud, võtab komisjon kooskõlas artikliga 4b vastu delegeeritud õigusakti, millega peatatakse ajutiselt 12 kuuks kõnealuse kolmanda riigi kodanike suhtes II lisa kohaldamine. Rakendusaktiga määratakse kindlaks II lisa kohaldamise peatamise alguskuupäev, mis saabub 90 päeva jooksul rakendusakti jõustumisest, võttes arvesse liikmesriikide konsulaatide käsutuses olevaid ressursse, ning muudetakse vastavalt II lisa. Sellise muudatuse tegemiseks lisatakse asjaomase kolmanda riigi nime järele viide joonealusele märkusele, milles märgitakse, et kõnealuse kolmanda riigi suhtes on viisanõudest vabastus peatatud ning täpsustatakse selle peatamise kestus.

Asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes II lisa kohaldamise peatamise alguskuupäevast või kui delegeeritud õigusaktile on vastavalt artikli 4b lõikele 5 esitatud vastuväide, kaotab punkti e kohaselt vastu võetud asjaomast kolmandat riiki käsitlev rakendusakt kehtivuse.

Kui komisjon esitab punktis h osutatud seadusandliku ettepaneku, pikendatakse käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud peatamise kestust kuue kuu võrra. Samas lõigus osutatud joonealust märkust muudetakse vastavalt.

Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, nõutakse delegeeritud õigusaktiga hõlmatud kolmanda riigi kodanikelt kõnealuse peatamise kestuse ajal liikmesriikide välispiiride ületamisel viisa olemasolu;

g) mis tahes järgnev teade, mille mõni muu liikmesriik esitab punkti a alusel sama kolmanda riigi kohta punkti e või f alusel selle kolmanda riigi suhtes juba vastu võetud meetmete kohaldamise ajal, integreeritakse käimasolevatesse menetlustesse, ilma et pikendataks nendes punktides sätestatud tähtaegu või kestusi;

h) kui asjaomane kolmas riik ei ole punktis f osutatud delegeeritud õigusakti jõustumisest kuue kuu jooksul viisanõuet kaotanud, võib komisjon esitada käesoleva määruse muutmiseks seadusandliku ettepaneku, et viia viide asjaomasele kolmandale riigile II lisast üle I lisasse;

i) punktides e, f ja h osutatud menetlused ei mõjuta komisjoni õigust esitada mis tahes ajal seadusandlik ettepanek käesoleva määruse muutmiseks, et viia viide asjaomasele kolmandale riigile II lisast üle I lisasse;

j) kui asjaomane kolmas riik kaotab viisanõude, teatab asjaomane liikmesriik sellest viivitamata Euroopa Parlamendile, nõukogule ja komisjonile. Komisjon avaldab vastava teate viivitamata *Euroopa Liidu Teatajas*.

▼**M11**

Asjaomase kolmanda riigi kohta punkti e kohaselt vastu võetud rakendusakt või punkti f kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakt kaotab kehtivuse seitse päeva pärast käesoleva punkti esimeses lõigus osutatud avaldamist. Kui asjaomane kolmas riik on kehtestanud viisanõude kahe või enama liikmesriigi kodanike suhtes, kaotab seda kolmandat riiki käsitlev rakendusakt või delegeeritud õigusakt kehtivuse seitse päeva pärast teate avaldamist viimase liikmesriigi kohta, kelle kodanike suhtes kõnealune kolmas riik kohaldas viisanõuet. Punkti f esimeses lõigus viidatud joonealune märkus kustutatakse asjaomase delegeeritud õigusakti kehtivuse kaotamisel. Komisjon avaldab teabe kõnealuse kehtivuse kaotamise kohta viivitamata *Euroopa Liidu Teatajas*.

Kui asjaomane kolmas riik kaotab viisanõude, kuid asjaomane liikmesriik ei teata sellest vastavalt käesoleva punkti esimesele lõigule, alustab komisjon omal algatusel viivitamata kõnealuses lõigus osutatud avaldamist ning kohaldatakse käesoleva punkti teist lõiku.

_____

▼**M14**

Artikkel 1a

1. Erandina artikli 1 lõikest 2 peatatakse II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamine ajutiselt asjakohaste ja objektiivsete andmete alusel kooskõlas käesoleva artikliga.

2. Liikmesriik võib komisjoni teavitada, kui kahe kuu jooksul võrreldes eelneva aasta sama ajavahemikuga või II lisas loetletud kolmanda riigi kodanike viisanõudest vabastamise rakendamisele eelnenud kahe kuu jooksul on tegemist ühe või mitme järgmise asjaoluga:

a) riiki sisenemise keelu saanud või ilma vastava õiguseta liikmesriigi territooriumil viibivate asjaomase kolmanda riigi kodanike arvu oluline kasv;

b) sellise kolmanda riigi kodanike esitatud varjupaigataotluste arvu oluline kasv, mille puhul taotluste heakskiitmise määr on madal;

c) asjaomase kolmanda riigiga tagasivõtmise valdkonnas koostöö vähenemine, mida tõendavad piisavad andmed, eelkõige selliste tagasivõtutaotluste rahuldamisest keeldumise määra oluline kasv, mille liikmesriik on esitanud kõnealusele kolmandale riigile selle kolmanda riigi kodanike kohta või, kui tagasivõtukohustus on ette nähtud liidu või kõnealuse liikmesriigi ja kõnealuse kolmanda riigi vahelise tagasivõtulepinguga, läbi selle kolmanda riigi liikunud kolmandate riikide kodanike kohta;

▼**M14**

d) asjaomase kolmanda riigi kodanikega seotud suurenenud risk või otsene oht liikmesriikide avalikule korrale või sisejulgeolekule ja eelkõige raskete kuritegude arvu märkimisväärne kasv, mida tõendavad objektiivne, konkreetne ja asjakohane teave ning pädevate asutuste esitatud andmed.

Esimeses lõigus osutatud teadet tuleb nõuetekohaselt põhjendada ning see peab sisaldama asjakohaseid andmeid ja statistikat ning samuti üksikasjalikku selgitust selle kohta, milliseid esialgseid meetmeid on asjaomane liikmesriik võtnud olukorra lahendamiseks. Asjaomane liikmesriik võib oma teates täpsustada, milliseid asjaomase kolmanda riigi kodanike kategooriaid rakendusakt vastavalt lõike 4 punktile a hõlmab, esitades selle kohta üksikasjalikud põhjendused. Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu viivitamata sellise teate saamisest.

2a. Kui komisjonil on asjakohaseid andmeid, aruandeid ja statistikat arvesse võttes konkreetset ja usaldusväärset teavet lõike 2 punktis a, b, c või d osutatud asjaolude kohta ühes või mitmes liikmesriigis, või selle kohta, et kolmas riik, eriti juhul, kui asjaomane kolmas riik ja liit on sõlminud tagasivõtulepingu, ei tee tagasivõtmise valdkonnas koostööd, näiteks:

— lükkab tagasivõtutaotlused tagasi või ei menetle neid õigeaegselt,

— ei väljasta tagasipöördumiseks reisidokumente õigeaegselt tagasivõtulepingus sätestatud tähtaegade jooksul või keeldub tunnustamast tagasivõtulepingus sätestatud tähtaegade möödumise järel Euroopas välja antud reisidokumente, või

— lõpetab või peatab tagasivõtulepingu,

teatab komisjon sellest viivitamata Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitades vastava analüüsi ning kohaldatakse lõiget 4.

2b. Komisjon jälgib, et pidevalt täidetaks spetsiifilisi nõudeid, mis põhinevad artiklil - 1 ja mida kasutati selleks, et hinnata viisanõude kaotamise asjakohasust kolmandates riikides, kelle kodanikud on liikmesriikide territooriumile reisimisel liidu ja selle kolmanda riigi vahel viisanõude kaotamise üle peetud dialoogi eduka lõpuleviimise tulemusena viisanõudest vabastatud.

Lisaks annab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule regulaarselt vähemalt kord aastas aru seitsme aasta jooksul pärast viisanõude kaotamise jõustumise kuupäeva kõnealuse kolmanda riigi suhtes ja sellele järgneval ajal, kui komisjon peab seda vajalikuks, või Euroopa Parlamendi või nõukogu taotlusel korral. Aruandes keskendutakse kolmandatele riikidele, kelle puhul komisjon konkreetse ja usaldusväärse teabe põhjal leiab, et teatavad nõuded ei ole enam täidetud.

Kui komisjoni aruandest ilmneb, et teatava kolmanda riigi puhul ei ole üks või mitu konkreetset nõuet enam täidetud, kohaldatakse lõiget 4.

▼**M14**

3. Komisjon vaatab lõike 2 kohaselt esitatud teate läbi, võttes arvesse järgmist:

a) kas esineb mõni lõikes 2 kirjeldatud olukord;

b) liikmesriikide arvu, kes on mõjutatud mõnest lõikes 2 kirjeldatud olukorrast;

c) lõikes 2 osutatud asjaolude üldist mõju liidu rändeolukorrale, mida kajastavad liikmesriikide esitatud või komisjonile kättesaadavad andmed;

d) Euroopa piiri- ja rannikuvalve, Euroopa Varjupaigaküsimuste Tugiameti või Euroopa Politseiameti (Europol) või muu liidu institutsiooni, organi, asutuse, ameti või käesoleva määrusega hõlmatud teemavaldkondades pädeva rahvusvahelise organisatsiooni koostatud aruandeid, kui konkreetse juhtumi asjaolud seda nõuavad;

e) märkusi, mis asjaomane liikmesriik võib olla esitanud oma teates seoses võimalike meetmetega lõike 4 punkti a alusel.

f) avalikku korda ja sisejulgeolekut üldiselt, konsulteerides asjaomase liikmesriigiga.

Komisjon teavitab Euroopa Parlamenti ja nõukogu läbivaatamise tulemustest.

4. Kui komisjon lõikes 3 osutatud läbivaatamise, lõikes 2b osutatud aruande või lõikes 2a osutatud analüüsi põhjal ning võttes arvesse tagajärgi, mis viisanõudest vabastamise peatamisel oleks liidu ja selle liikmesriikide välissuhetele asjaomase kolmanda riigiga, tehes samal ajal asjaomase kolmanda riigiga tihedat koostööd pikaajaliste alternatiivsete lahenduste leidmiseks, otsustab, et meetmete võtmine on vajalik, või kui liikmesriikide lihthäälteenamus on komisjoni teavitanud lõike 2 punktides a, b, c või d osutatud asjaoludest, kohaldatakse järgmisi sätteid:

a) komisjon võtab vastu rakendusakti, millega peatatakse ajutiselt üheksaks kuuks asjaomase kolmanda riigi kodanikele ette nähtud viisanõudest vabastamine. Peatamist kohaldatakse asjaomase kolmanda riigi kodanike teatavate kategooriate suhtes, võttes aluseks reisidokumentide asjakohased liigid ja vajaduse korral lisakriteeriumid. Selle kindlaksmääramisel, milliste kategooriate suhtes peatamist kohaldatakse, hõlmab komisjon kättesaadava teabe põhjal need kategooriad, mis on piisavalt suured, et tõhusalt aidata konkreetsel juhul kaasa lõigetes 2, 2a ja 2b osutatud asjaolude lahendamisele, austades samal ajal proportsionaalsuse põhimõtet. Komisjon võtab vastu rakendusakti ühe kuu jooksul pärast:

i) lõikes 2 osutatud teate saamist;

ii) lõikes 2a osutatud teabest teada saamist;

▼**M14**

iii) lõikes 2b osutatud aruande koostamist või

iv) liikmesriikide lihthäälteenamuselt teate saamist lõike 2 punktis a, b, c või d osutatud asjaolude olemasolu kohta;

Rakendusakt võetakse vastu kooskõlas artikli 4a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega. Selles määratakse kindlaks viisanõudest vabastamise peatamise alguskuupäev.

Peatamise kestuse ajal peab komisjon asjaomase kolmanda riigiga tõhustatud dialoogi osutatud asjaolude kõrvaldamiseks.

b) kui lõigetes 2, 2a ja 2b osutatud asjaolud püsivad, võtab komisjon hiljemalt kaks kuud enne käesoleva lõike punktis a osutatud üheksakuulise ajavahemiku lõppemist vastu delegeeritud õigusakti kooskõlas artikliga 4b, et peatada ajutiselt II lisa kohaldamine 18 kuuks kõikide asjaomase kolmanda riigi kodanike suhtes. Delegeeritud õigusakt jõustub käesoleva lõike punktis a osutatud rakendusakti kehtivuse lõppemise kuupäeval ja sellega muudetakse vastavalt II lisa. Sellise muudatus tehakse joonealuse märkuse lisamisega asjaomase kolmanda riigi nime järele, milles märgitakse, et kõnealuse kolmanda riigi suhtes on viisanõudest vabastamine peatatud ning täpsustatakse selle peatamise kestus.

Kui komisjon on esitanud lõikes 5 osutatud seadusandliku ettepaneku, pikendatakse delegeeritud õigusaktis sätestatud peatamise kestust kuue kuu võrra. Joonealust märkust muudetakse vastavalt.

Ilma et see piiraks artikli 4 kohaldamist, nõutakse asjaomase kolmanda riigi kodanikelt kõnealuse peatamise kestuse ajal liikmesriikide välispiiride ületamisel viisa olemasolu.

Liikmesriik, kes näeb kooskõlas artikliga 4 ette uute viisanõudest tehtavate erandite kehtestamise sellise kolmanda riigi kodanike teatava kategooria jaoks, kes on hõlmatud viisanõudest vabastamise peatamist käsitleva õigusaktiga, teavitab nendest meetmetest komisjoni kooskõlas artikliga 5.

5. Enne lõike 4 punkti b kohaselt vastu võetud delegeeritud õigusakti kehtivusaja lõppemist esitab komisjon Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande. Aruandele võib lisada seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks, et viia viide asjaomasele kolmandale riigile II lisast üle I lisasse.

6. Kui komisjon on esitanud kooskõlas lõikega 5 seadusandliku ettepaneku, võib ta pikendada lõike 4 kohaselt vastu võetud rakendusakti kehtivusaega kõige rohkem 12 kuu võrra. Rakendusakti kehtivusaja pikendamise otsus võetakse vastu kooskõlas artikli 4a lõikes 2 osutatud kontrollimenetlusega.

▼M14

Artikkel 1b

Komisjon esitab 10. jaanuariks 2018 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse artikli 1 lõikes 4 sätestatud vastastikkuse põhimõtte tõhusust, ning esitab vajaduse korral seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad nimetatud ettepaneku üle seadusandlikus tavamenetluses.

Artikkel 1c

Komisjon esitab hiljemalt 29. märtsiks 2021 Euroopa Parlamendile ja nõukogule aruande, milles hinnatakse artiklis 1a sätestatud viisanõudest vabastamise peatamise korra tõhusust, ning esitab vajaduse korral seadusandliku ettepaneku käesoleva määruse muutmiseks. Euroopa Parlament ja nõukogu otsustavad nimetatud ettepaneku üle seadusandliku tavamenetluse korras.

▼M10

Artikkel 2

Käesoleva määruse kohaldamisel kasutatakse mõistet „viisa”, nagu see on määratletud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 13. juuli 2009. aasta määruse (EÜ) nr 810/2009 (millega kehtestatakse ühenduse viisaeeskiri (viisaeeskiri)) ([1]) artikli 2 punkti 2 alapunktis a.

▼M5
▼C1

———————

▼B

Artikkel 4

▼M11

1. Liikmesriik võib ette näha erandid artikli 1 lõikes 1 sätestatud viisanõudest või artikli 1 lõikes 2 sätestatud viisanõudest vabastamisest järgmiste isikute suhtes:

a) diplomaatilise passi, teenistus-/ ametipassi või eripassi kasutajad;

b) tsiviillennukite ja -laevade meeskonnaliikmed oma ametikohustuste täitmisel;

c) tsiviillaevade meeskonnaliikmed nende maaleminekul, kui nad kasutavad meremehe isikut tõendavat dokumenti, mis on välja antud vastavalt Rahvusvahelise Tööorganisatsiooni 13. mai 1958. aasta konventsioonile nr 108 või 16. juuni 2003. aasta konventsioonile nr 185 või Rahvusvahelise Mereorganisatsiooni 9. aprilli 1965. aasta rahvusvahelise mereliikluse hõlbustamise konventsioonile;

d) katastroofide ja õnnetusjuhtumite korral läbi viidavate abi- või päästemissioonide meeskond ja liikmed;

e) rahvusvahelistel siseveeteedel sõitvate tsiviillaevade meeskond;

([1]) ELT L 243, 15.9.2009, lk 1.

▼M11

f) selliste reisidokumentide kasutajad, mille rahvusvahelised valitsustevahelised organisatsioonid, mille liikmeks on vähemalt üks liikmesriik, või muud üksused, mida asjaomane liikmesriik tunnustab rahvusvahelise õiguse subjektina, on välja andnud oma organisatsiooni või üksuse ametnikele.

▼M5
▼C1

2. Liikmesriik võib vabastada viisanõudest:

a) kooliõpilased, kellel on I lisas loetletud kolmanda riigi kodakondsus ja kelle elukoht on II lisas loetletud kolmandas riigis, Šveitsis või Liechtensteinis ning kes reisivad kooliekskursiooni raames sellise õpilasrühma koosseisus, mida saadab kõnealuse kooli õpetaja;

b) pagulaseks tunnistatud isikud ja kodakondsuseta isikud, kui kolmas riik, mis on nende elukoht ja kes on neile väljastanud reisidokumendi, on loetletud II lisas;

c) relvajõudude liikmed, kes reisivad NATO või programmi „Partnerlus rahu nimel” raames ning kellel on isikut tõendav dokument ja lähetuskorraldus, mis on ette nähtud 19. juunil 1995. aastal Põhja-Atlandi Lepingu Organisatsiooni liikmete vahel sõlmitud lepingus nende relvajõudude staatuse kohta;

▼M11

d) ilma et see piiraks 20. aprillil 1959 Strasbourgis alla kirjutatud pagulaste viisanõude kaotamise Euroopa lepingust tulenevaid kohustusi, pagulaseks tunnistatud isikud ja kodakondsuseta isikud ning muud isikud, kellel ei ole ühegi riigi kodakondsust ja kelle elukoht on Ühendkuningriigis või Iirimaal ning kellele Ühendkuningriik või Iirimaa on välja andnud reisidokumendi, mida asjaomane liikmesriik tunnustab.

▼B

3. Liikmesriik võib ette näha erandid artikli 1 lõikes 2 sätestatud viisanõudest vabastamisest isikute suhtes, kes riigisviibimise kestel on hõivatud tasustatava tööga.

▼M11

Artikkel 4a

1. Komisjoni abistab komitee. Kõnealuse komitee puhul on tegemist komiteega Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 182/2011 ([1]) tähenduses.

2. Käesolevale lõikele viitamisel kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artiklit 5.

3. Kui komitee ei esita oma arvamust, ei võta komisjon rakendusakti eelnõu vastu ning kohaldatakse määruse (EL) nr 182/2011 artikli 5 lõike 4 kolmandat lõiku.

([1]) Euroopa Parlamendi ja nõukogu 16. veebruari 2011. aasta määrus (EL) nr 182/2011, millega kehtestatakse eeskirjad ja üldpõhimõtted, mis käsitlevad liikmesriikide läbiviidava kontrolli mehhanisme, mida kohaldatakse komisjoni rakendamisvolituste teostamise suhtes (ELT L 55, 28.2.2011, lk 13).

▼**M14**

Artikkel 4b

1. Komisjonile antakse õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte käesolevas artiklis sätestatud tingimustel.

2. Artikli 1 lõike 4 punktis f osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 9. jaanuarist 2014. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

2a. Artikli 1a lõike 4 punktis b osutatud õigus võtta vastu delegeeritud õigusakte antakse komisjonile viieks aastaks alates 28. märtsist 2017. Komisjon esitab delegeeritud volituste kohta aruande hiljemalt üheksa kuud enne viieaastase tähtaja möödumist. Volituste delegeerimist pikendatakse automaatselt samaks ajavahemikuks, välja arvatud juhul, kui Euroopa Parlament või nõukogu esitab selle suhtes vastuväite hiljemalt kolm kuud enne iga ajavahemiku lõppemist.

3. Euroopa Parlament ja nõukogu võivad artikli 1 lõike 4 punktis f ja artikli 1a lõike 4 punktis b osutatud volituste delegeerimise igal ajal tagasi võtta. Tagasivõtmise otsusega lõpetatakse otsuses nimetatud volituste delegeerimine. Otsus jõustub järgmisel päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas* või otsuses nimetatud hilisemal kuupäeval. See ei mõjuta juba jõustunud delegeeritud õigusaktide kehtivust.

3a. Enne delegeeritud õigusakti vastuvõtmist konsulteerib komisjon iga liikmesriigi määratud ekspertidega kooskõlas 13. aprilli 2016. aasta institutsioonivahelises parema õigusloome kokkuleppes ([1]) sätestatud põhimõtetega.

4. Niipea kui komisjon on delegeeritud õigusakti vastu võtnud, teeb ta selle samal ajal teatavaks Euroopa Parlamendile ja nõukogule.

5. Artikli 1 lõike 4 punkti f alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole nelja kuu jooksul pärast õigusakti teatavakstegemist Euroopa Parlamendile ja nõukogule esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet. Euroopa Parlamendi või nõukogu algatusel pikendatakse seda tähtaega kahe kuu võrra.

6. Artikli 1a lõike 4 punkti b alusel vastu võetud delegeeritud õigusakt jõustub üksnes juhul, kui Euroopa Parlament ega nõukogu ei ole kahe kuu jooksul pärast õigusakti Euroopa Parlamendile ja nõukogule teatavakstegemist esitanud selle suhtes vastuväidet või kui Euroopa Parlament ja nõukogu on enne selle tähtaja möödumist komisjonile teatanud, et nad ei esita vastuväidet.

([1]) ELT L 123, 12.5.2016, lk 1.

▼B

Artikkel 5

1. Kümne tööpäeva jooksul pärast käesoleva määruse jõustumist teatavad liikmesriigid teistele liikmesriikidele ja komisjonile artikli 3 teise taande ja artikli 4 alusel võetud meetmetest. Kõikidest neisse meetmetesse tehtud muudatustest teatatakse samal viisil viie tööpäeva jooksul.

2. Komisjon avaldab lõike 1 kohaselt teatatud meetmed teatavaksvõtmiseks *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

Artikkel 6

Käesolev määrus ei mõjuta liikmesriikide pädevust riikide ja territoriaalüksuste ning nende ametivõimude poolt väljastatud passide, reisidokumentide ja isikut tõendavate dokumentide tunnustamise alal.

Artikkel 7

1. Nõukogu määrus (EÜ) nr 574/1999 ([1]) asendatakse käesoleva määrusega.

2. Ühiste konsulaarjuhiste ja üldkäsiraamatu lõplikku redaktsiooni, nagu need tulenevad Schengeni täitevkomitee28. aprilli 1999. aasta otsusest (SCH/Com-ex(99)13), muudetakse järgmiselt:

1. ühiste konsulaarjuhiste 1. lisa I osa ja üldkäsiraamatu 5. lisa I osa pealkiri asendatakse järgmisega:

   „Selliste kolmandate riikide üldnimekiri, kelle kodanike suhtes kehtib määrusega (EÜ) nr 539/2001 kehtestatud viisanõue”;

2. ühiste konsulaarjuhiste 1. lisa I osas ja üldkäsiraamatu 5. lisa I osas olev nimekiri asendatakse käesoleva määruse I lisaga;

3. ühiste konsulaarjuhiste 1. lisa II osa ja üldkäsiraamatu 5. lisa II osa pealkiri asendatakse järgmisega:

   „Selliste kolmandate riikide üldnimekiri, kelle kodanikud on vabastatud määrusega (EÜ) nr 539/2001 kehtestatud viisanõudest”;

4. ühiste konsulaarjuhiste 1. lisa II osas ja üldkäsiraamatu 5. lisa II osas olev nimekiri asendatakse käesoleva määruse II lisaga;

5. ühiste konsulaarjuhiste 1. lisa III osa ja üldkäsiraamatu 5. lisa III osa jäetakse välja.

3. Schengeni täitevkomitee 15. detsembri 1997. aasta otsus (SCH/Com-ex(97)32) ja 16. detsembri 1998. aasta otsus (SCH/Com-ex(98)53, REV 2) tunnistatakse kehtetuks.

([1]) EÜT L 72, 18.3.1999, lk 2.

▼**M1**

Artikkel 8

Käesolev määrus jõustub 20. päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Ühenduste Teatajas*.

▼**B**

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides kooskõlas Euroopa Ühenduse asutamislepinguga.

▼B

I LISA

Artikli 1 lõikes 1 osutatud üldnimekiri

1. RIIGID

Afganistan

▼M7

_____

▼B

Alžeeria

Angola

▼M5
▼C1

_____

▼M13

_____

▼B

Armeenia

Aserbaidžaan

▼M5
▼C1

_____

▼B

Bahrein

Bangladesh

▼M5
▼C1

_____

▼M13

_____

▼B

Belize

Benin

Bhutan

▼M5
▼C1

Boliivia

▼M7

_____

▼B

Botswana

Burkina Faso

Burundi

Cabo Verde

▼M13

_____

▼B

Côte d'Ivoire

Djibouti

▼M13

_____

▼B

Dominikaani Vabariik

▼M2

Ecuador

▼B

Egiptus
Ekvatoriaal-Guinea
Eritrea

▼M6

_____

▼B

Etioopia
Fidži
Filipiinid
Gabon
Gambia
Ghana

▼M13

_____

▼M15

_____

▼B

Guinea
Guinea-Bissau
Guyana
Haiti
Hiina

▼M13

_____

▼B

India
Indoneesia
Iraak
Iraan
Jamaica
Jeemen
Jordaania
Kambodža
Kamerun
Kasahstan
Katar
Kenya
Kesk-Aafrika Vabariik

▼M13

_____

▼B

Komoorid
Kongo
Kongo Demokraatlik Vabariik
Kuuba
Kuveit
Kõrgõzstan
Laos
Lesotho
Libeeria
Liibanon
Liibüa
Lõuna-Aafrika Vabariik

▼M13

Lõuna-Sudaan

▼B

Madagaskar

Malawi

Maldiivid

Mali

Maroko

▼M13 _____

▼B

Mauritaania

▼M5
▼C1 _____

▼M13 _____

▼M12 _____

▼B

Mongoolia

▼M6 _____

▼B

Mosambiik

Myanmar

Namiibia

▼M13 _____

▼B

Nepal

Nigeeria

Niger

Omaan

Paapua Uus-Guinea

Pakistan

▼M13 _____

▼B

Põhja-Korea

▼M8 _____

▼B

Rwanda

▼M13 _____

▼M5
▼C1 _____

▼M13 _____

▼B

Sambia

▼M13 _____

▼B

São Tomé ja Príncipe

Saudi Araabia

▼M5
▼C1 _____

Senegal

▼M6 _____

▼B

Sierra Leone

Somaalia

Sri Lanka

Sudaan

Suriname

Svaasimaa

Süüria

Zimbabwe

Tadžikistan

Tai

Tansaania

▼M13 _____

▼B

Togo

▼M13 _____

▼B

Tšaad

Tuneesia

▼M13 _____

▼B

Türgi

Türkmenistan

Uganda

Ukraina

Usbekistan

Valgevene

▼M13 _____

▼B

Venemaa

Vietnam

▼B

2. TERRITORIAALÜKSUSED JA -VALITSUSED, MIDA VÄHEMALT ÜKS LIIKMESRIIK EI OLE RIIGINA TUNNUSTANUD

▼M2

_____

▼M6

Kosovo (nagu määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244)

▼B

Palestiina omavalitsus

▼M8

_____

▼M13

_____

▼B

II LISA

Artikli 1 lõikes 2 osutatud üldnimekiri

1. RIIGID

▼M7

Albaania ([1])

▼B

Ameerika Ühendriigid

Andorra

▼M5
▼C1

Antigua ja Barbuda ([2])

▼M13

Araabia Ühendemiraadid ([3])

▼B

Argentina

Austraalia

▼M5
▼C1

Bahama ([2])

Barbados ([2])

▼M13

Belau ([3])

▼M5
▼C1

_____

▼M7

Bosnia ja Hertsegoviina ([1])

▼B

Brasiilia

▼M5
▼C1

Brunei Darussalami Riik

▼M4

_____

▼M13

Colombia ([3])

▼B

Costa Rica

▼M13

Dominica ([3])

▼M2

_____

▼A1

_____

▼B

El Salvador

▼M6

endine Jugoslaavia Makedoonia Vabariik ([1])

([1]) Viisanõudest on vabastatud ainult biomeetriliste passide kasutajad.
([2]) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Ühendusega sõlmitava viisavabastust käsitleva lepingu jõustumise kuupäevast.
([3]) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Liiduga sõlmitava viisavabaduslepingu jõustumise kuupäevast.

▼M13

Granada (1)

▼M15

Gruusia (2)

▼B

Guatemala

Honduras

▼M9

_____

▼M13

Ida-Timor (1)

▼B

Iisrael

Jaapan

Kanada

▼M13

Kiribati (1)

▼A1

_____

▼B

Lõuna-Korea

▼A1

_____

▼B

Malaisia

▼A1

_____

▼M13

Marshalli saared (1)

▼M5

▼C1

Mauritius (3)

▼B

Mehhiko

▼M13

Mikroneesia (1)

▼M12

Moldova Vabariik (4)

▼B

Monaco

▼M6

Montenegro (5)

▼M13

Nauru (1)

▼B

Nicaragua

Panama

Paraguay

(1) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Liiduga sõlmitava viisavabaduslepingu jõustumise kuupäevast.

(2) Viisavabadus kehtib Gruusia poolt vastavalt Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) nõuetele välja antud biomeetrilise passi kasutajate suhtes.

(3) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Ühendusega sõlmitava viisavabastust käsitleva lepingu jõustumise kuupäevast.

(4) Viisavabadus kehtib biomeetrilise passi kasutajate suhtes, kelle pass on välja antud vastavalt Rahvusvahelise Tsiviillennunduse Organisatsiooni (ICAO) nõuetele.

(5) Viisanõudest on vabastatud ainult biomeetriliste passide kasutajad.

▼M13

Peruu

▼A1

_____

▼B

Püha Tool

▼M4

_____

▼M13

Saalomoni saared (1)

▼M5

▼C1

Saint Kitts ja Nevis (2)

▼M13

Saint Lucia (1)

Saint Vincent ja Grenadiinid (1)

Samoa (1)

▼B

San Marino

▼M5

▼C1

Seišellid (2)

▼M6

Serbia (välja arvatud Serbia passide kasutajad, kelle passi on andnud välja Serbia kooskõlastamisüksus (serbia keeles *Koordinaciona uprava*)) (3)

▼B

Singapur

▼A1

_____

▼M2

_____

▼M13

Tonga (1)

Trinidad ja Tobago (1)

▼A1

_____

▼B

Tšiili

▼M13

Tuvalu (1)

▼A1

_____

▼B

Uruguay

Uus-Meremaa

▼M13

Vanuatu (1)

▼B

Venezuela

(1) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Liiduga sõlmitava viisavabaduslepingu jõustumise kuupäevast.

(2) Vabastust viisanõudest kohaldatakse Euroopa Ühendusega sõlmitava viisavabastust käsitleva lepingu jõustumise kuupäevast.

(3) Viisanõudest on vabastatud ainult biomeetriliste passide kasutajad.

▼B

2. HIINA RAHVAVABARIIGI ERIHALDUSPIIRKONNAD
Hongkongi erihalduspiirkond ([1])
Aomeni erihalduspiirkond ([2])

▼M13

3. BRITI KODANIKUD, KES EI OLE SUURBRITANNIA JA PÕHJA-IIRI ÜHENDKUNINGRIIGI KODANIKUD LIIDU ÕIGUSE TÄHENDUSES:
British Nationals (Overseas),
British Overseas Territories Citizens,
British Overseas Citizen,
British Protected Persons,
British subjects.

▼M8

4. TERRITORIAALÜKSUSED JA -VALITSUSED, MIDA VÄHEMALT ÜKS LIIKMESRIIK EI OLE RIIGINA TUNNUSTANUD:
Taiwan ([3])

([1]) Viisanõudest vabastatakse üksnes „Hong Kong Special Administrative Region'i" passi omanikud.
([2]) Viisanõudest vabastatakse üksnes „Região Administrativa Especial de Macau" passi omanikud.
([3]) Viisanõudest on vabastatud ainult isikud, kellele Taiwan on väljastanud isikutunnistuse numbrit sisaldava passi.